

**ความพึงพอใจของนักเรียนมีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้
ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37**

ศศิธร ฌ วันจันทร์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนมีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ในด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริการ และด้านอาคารสถานที่ จำแนกตามเพศและระดับชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 92 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.937 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way analysis of variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของนักเรียนมีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ใน 4 ด้าน ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริการ ด้านการบริหารจัดการ และด้านอาคารสถานที่
2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จำแนกตามเพศของนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จำแนกตามระดับชั้นเรียนของนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน พบว่า ตารางที่ 9 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

* นักศึกษาระดับมหาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปีที่ 4 มีความพึงพอใจโดยภาพรวมมากกว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตารางที่ 10 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจด้านการบริหารจัดการมากกว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตารางที่ 11 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนรู้ มากกว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตารางที่ 12 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจด้านการบริการมากกว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตารางที่ 13 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจด้านอาคารสถานที่ มากกว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ / นักเรียน / สภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้

บทนำ

การจัดการศึกษาภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในปัจจุบันจะต้องคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ และรัฐจะต้องจัดที่เรียนให้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียนตามที่สังคมและชุมชนต้องการ คือ เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รักท้องถิ่นและความเป็นไทย เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ และกล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ที่ยอมรับว่าบุคคลหรือผู้เรียนมีความแตกต่างกัน และทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงเป็นการจัดการบรรยากาศ จัดกิจกรรม จัดสื่อ และจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ

การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ต้องคำนึงถึงการจัดและการส่งเสริมให้บุคคลได้พัฒนาศักยภาพจนถึงขีดสุด และต้องปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม ทักษะคิดต่างๆ อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อเป็นการเตรียมบุคคลให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของประเทศ ปัจจัยดังกล่าวได้แก่ หลักสูตร การเรียนการสอน ผู้สอน ผู้เรียน และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งสภาพแวดล้อมจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจ เนื่องจากการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยสร้างลักษณะนิสัย รวมทั้งให้ผู้เรียนมีความสุข ได้รับความสะดวก ปราศจากความกังวล สามารถศึกษาได้อย่างเต็มที่ ช่วยปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง ให้เกิดแก่ผู้เรียน โดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม ดังที่ แอสติน(จุลชาติ อรรถชยานุ, 2551 อ้างอิงจาก Astin,1968,p.3) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมนั้นมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ตลอดจนพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะเป็นปัจจัยที่ช่วยกล่อมเกลานักศึกษา ในฐานะที่นิสิตนักศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในสถาบัน มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สร้างความพอดีให้เกิดขึ้นกับสภาวะจิตใจของนิสิต เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสได้พัฒนาอารมณ์ และบุคลิกภาพของตนเองอย่างสมบูรณ์ และดังที่ วิจิตร ลินสิริ (2534 หน้า 39) ได้กล่าวว่าสถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนา

สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อที่จะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองจนสุดขีดความสามารถ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

โรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาจึงมีภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และคุณภาพตามที่โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนต้องการ ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองและชุมชนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องรู้จักผู้เรียนครอบคลุมอย่างรอบด้าน และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปเป็นพื้นฐานการออกแบบ หรือวางแผน การเรียนรู้ได้สอดคล้องกับผู้เรียน สำหรับในการจัดกิจกรรมหรือออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ

ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งคือ การจัดสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ เนื่องจากสภาพแวดล้อมจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาสภาพทางด้านบุคลิกภาพ สติปัญญา ตลอดจนการรู้จักแก้ปัญหาอย่างชาญฉลาด ดังที่ สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ (2545 หน้า 2) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมของสถาบันเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งในการพัฒนานิสิตนักศึกษา การที่จะทำให้ นิสิตนักศึกษาพัฒนาได้ดีนั้นจะต้องจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ อันได้แก่ สภาพแวดล้อม ด้านกายภาพ สภาพแวดล้อมด้านวิชาการ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร และสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่ม เพื่อนำให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้เสรีภาพแก่นิสิตนักศึกษาในการที่จะเลือกทิศทางการเรียนรู้ของตนเอง อันจะ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการในด้านอื่นๆ ตามมาด้วย

ในการดำเนินงานที่ผ่านมาของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร พบว่าสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ยังไม่เอื้ออำนวยในการจัดให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็ม ความสามารถเต็มศักยภาพ เช่น จำนวนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์มีไม่เพียงพอ การขาดสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดบรรยากาศในห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน การประเมินผลด้านการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งครูผู้สอนยังขาดการพัฒนาความรู้ความสามารถความชำนาญในด้านต่างๆ เช่น การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในสอนและการเข้าสอนของครูไม่ สม่ำเสมอไม่ตรงตามเวลา และในด้านการให้บริการแหล่งศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั้งในทางอินเทอร์เน็ต และหนังสือในห้องสมุดยังไม่เพียงพอกับความต้องการและจำนวนของนักเรียน ซึ่งปัญหาต่างๆเหล่านี้ล้วน ส่งผลทำให้ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนน้อยลง นักเรียนขาดทักษะทางการคิดวิเคราะห์ ดังนั้นปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคารให้มีประสิทธิภาพยังเป็น ปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขหรือพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น

ดังนั้นจากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ สภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุง สภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ในด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริการ และด้านอาคารสถานที่ โดยจำแนกตามเพศและระดับชั้นเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 113 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนสารธรรมวิทยาคารในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 92 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างเจาะจง โดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากตำรา เอกสาร บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต

2. นำข้อมูลที่ได้มากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
3. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ
สอบถามสถานภาพ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ
คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Validity) ใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence :IOC) และนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ

5. คัดเลือกคำถามในแบบสอบถาม จำนวน 20 ข้อ ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป มาสร้างเป็นแบบสอบถามจริง จำนวน 20 ข้อ ในแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าความเหมาะสมสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ (TOC) มีค่าเท่ากับ .765

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .937

7. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 92 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 52 คน มีระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุด

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.1 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ด้านการบริหารจัดการ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ มีการยกย่องชมเชยครูและนักเรียนที่เป็นตัวอย่างที่ดีมีความสามารถ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้คู่คุณธรรม พร้อมนำไปสู่การใช้ทักษะชีวิต มีการสนับสนุนให้มีห้องปฏิบัติการเฉพาะวิชาที่มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมนักเรียนอย่างเหมาะสม

2.2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ด้านการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ ครูมีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนเข้าใจได้เป็นอย่างดี มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้คิดวิเคราะห์ และรู้จักการทำงานเป็นทีม มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนรู้ และมีการใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้

2.3 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ด้านการบริการ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ มีการให้บริการคำปรึกษาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน การจัดบริการสื่อในการจัดการเรียนรู้รายวิชาต่างๆ เช่น มีจอโปรเจกเตอร์ มีการค้นคว้าข้อมูลในห้องสมุดและห้องคอมพิวเตอร์ การให้บริการแนะแนวเรื่องการจัดการเรียนรู้และการศึกษาต่อ การให้ทุนการศึกษา นักเรียนที่มีความประพฤติดี ผลการเรียนดีหรือมีความสามารถพิเศษ และอยู่ในสภาพยากลำบาก และมีระบบรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน

2.4 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ด้านอาคารสถานที่ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ ห้องสมุดมีหนังสือเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน บรรยากาศของโรงเรียนเหมาะแก่การเรียนรู้ จำนวนคอมพิวเตอร์ในห้องคอมพิวเตอร์มีสภาพการใช้งานที่เหมาะสมและ

เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน โรงอาหารมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ และเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และห้องน้ำในโรงเรียนมีความสะอาดและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

3. ผลการเปรียบเทียบนักเรียนที่มีเพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต37 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต37 ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน ดังตารางที่ 9 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจโดยภาพรวมมากกว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตารางที่ 10 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจด้านการบริหารจัดการ มากกว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตารางที่ 11 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนรู้ มากกว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตารางที่ 12 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจด้านการบริการ มากกว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตารางที่ 13 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจด้านอาคารสถานที่ มากกว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต37 พบว่าประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. นักเรียนโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต37 มีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริการ และด้านการบริหารจัดการ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต37 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พรพจน์ พจน์พัฒนาผล .2548 : 60) ได้วิจัยเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนวัดเทพนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมการบริหารอยู่ในระดับมาก พระครูอุทัยธรรมานุกุล (2556 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน โรงเรียนวัดอุทัยธาราม เขต ห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร พบว่าด้านบริหารจัดการ โรงเรียนควรมีแนวทางส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษา

จัดการประกวด คำขวัญการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

ด้านการจัดการเรียนรู้ จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต37 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อัจฉรา สุขารมณ และพรณี บุญประกอบ. 2542 : 21 - 22) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนและการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนได้ความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้โดยบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ รวมทั้งการนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอนสอดคล้องกับงานวิจัยของ (จักรกฤษณ์ ประกอบผล. 2546 : 82) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการศึกษาในวิทยาลัยพาณิชยการธนบุรีในด้านการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

ด้านการบริการ จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต37 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สำเนา ขจรศิลป์. 2527 : 7) กล่าวว่า การจัดบริการนักเรียนจะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมพัฒนาในทุกด้านของนักเรียน เพื่อสร้างประสบการณ์ในการพัฒนาตนเอง โดยการจัดบริการที่สำคัญ เช่น บริการอาหาร บริการแนะแนว ทั้งนี้เพื่อช่วยลบลบปัญหาต่างๆ ให้แก่นักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ทั้งสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ. 2550 : 81 - 85) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองนครนายก พบว่าการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียนมีการปฏิบัติระดับมาก

ด้านอาคารสถานที่ จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต37 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิจิตร วรุดบางกูร. 2542 : 45) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านสถานที่ว่ามีผลต่อการรับรู้และการพัฒนาในด้านต่างๆ ของนิสิตในมหาวิทยาลัย ถ้านิสิตเห็นว่าสภาพแวดล้อมดีและเหมาะสมก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อสถาบัน โดยที่ จะมีความพยายามและตั้งใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ต่างๆ อยู่ในสถาบันต่อไปจนสำเร็จการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุวพร ตั้งสมวรพงษ์. 2545 : 3) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมของสถาบันเป็นปัจจัยสำคัญ มีห้องสมุดที่ดี ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีศักยภาพของการให้บริการ พร้อมทั้งจะให้นักเรียนได้เข้าไปใช้ สร้างนิสัยรักการอ่านและรักการค้นคว้าจากห้องสมุด ทำให้เป็นแรงจูงใจให้นักเรียนอยากโรงเรียน

2. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต37 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของพระครูอุทัยธรรมานุกูล (2556 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน โรงเรียนวัดอุทัยธาราม เขต ห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 โรงเรียนวัดอุทัยธารามทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 จำแนกตามปัจจัยด้านบุคคล ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารจัดการ พบว่าจำแนกตามเพศ อายุ ทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต37 จำแนกตามระดับชั้นเรียน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สักรินทร์ บุญกว้าง. 2551 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ครูปฏิบัติการสอนที่มีวุฒิ การศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมและสภาพแวดล้อมทางสังคมโดยรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครู ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมโดยรวม ด้านบริหารจัดการและด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนต่อไป
2. ควรศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสารธรรมวิทยาคารต่อตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน เพื่อนำผลการศึกษาไปพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น
4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนของสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานกับโรงเรียนอื่นที่ต่างสังกัดกัน เช่น เอกชน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจะได้พัฒนาให้เท่าทันกับคู่แข่งของสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพร พิณิชการ. (2548). ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ขวัญใจ สอนสิริ. (2552). ความพึงพอใจของนักเรียน นักศึกษาที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนคาราสุมุทบริหารธุรกิจ. งานวิจัยโรงเรียนคาราสุมุทบริหารธุรกิจ.
- จักรกฤษณ์ ประกอบผล. (2546). ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จุลชาติ อรรถะนาค. (2551). ความพึงพอใจของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (อุดมศึกษา), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรพงศ์ แก่นอินทร์และคณะ. (2545). ผลของวิธีสอนแบบโครงการต่อเจตคติความพึงพอใจคุณลักษณะอื่นและระดับผลการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. (ม.ค. - เม.ย. 2545).
- นรา สมประสงค์และเสรี ลาซโรจน์. (2546). การบริหารสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษาในประมวลสาระชุดวิชาการจัดการศึกษา หน่วยที่ 9 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ. (2550). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการใน โรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก. สารนิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระครูอุทัยธรรมานุกุล. (2556). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน โรงเรียนวัดอุทัยธาราม เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารจัดการคณะสงฆ์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- มาริสา ธรรมมะ. (2545). ความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยบูรพาวิทยาเขตสารสนเทศสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร วรุตบางกูร. (2542). การวางแผนผังพัฒนาและพัฒนาสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:ขนิษฐการพิมพ์.
- สำเนา ขจรศิลป์. (2538). หลักการกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ: กองกิจการนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัจฉรา สุขารมณ์, พรรณี บุญประกอบ. (2542). สภาวะแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่สัมพันธ์กับภาวะเครียดในการเรียนของนิสิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.